

Gov4Water

Podsumowanie 2 semestru projektu

Wizyta studyjna w komitacie Vas (Węgry)

Pierwsza wizyta studyjna organizowana w ramach projektu Gov4Water (Interreg Europa) odbyła się w dniach 29-30 października 2024 r. w węgierskiej miejscowości Szombathely, stolicy komitatu Vas.

Partnerom projektu zostały zaprezentowane miejscowa **oczyszczalnia ścieków** oraz **zbiornik retencyjny wraz z otaczającymi go terenami rekreacyjnymi** w miejscowości Lukácsháza. Program wizyty studyjnej uwzględniał także zwiedzanie **wieży ciśnień** oraz **muzeum infrastruktury wodnej** w Szombathely.

Wieża ciśnień w Szombathely

Zbiornik retencyjny w Lukácsháza

Może przechowywać **5,2 miliona m³ wody na wypadek powodzi**. Obiekt uwalnia tylko tyle wody, ile potrzeba do cieku wodnego poniżej, zmniejszając w ten sposób ryzyko powodzi lub szkód powodziowych.

Obszar o powierzchni **145 hektarów** obejmuje zbiornik przeciwpowodziowy, zaporę o długości 2 405 metrów oraz konstrukcję regulującą poziom wody. Teren podmokły składający się z dwóch jezior o powierzchni **24 hektarów** utworzonych na wyrobisku znajduje się między miejscowościami Kőszeg i Lukácsháza wzdłuż strumienia Gyöngyös (boczny strumień rzeki Raby).

5,2 mln m³
pojemność zbiornika
retencyjnego

Inwestycja chroni **około 100 000 osób**, w szczególności tych mieszkających na terenach zagrożonych powodzią, tj. Lukácsháza, Gyöngyösfalu, Gencsapáti, Szombathely, Balogunyom, Sorkifalud, Sorkikápolna, Zsennye.

Oprócz ochrony mieszkańców, podzielone na dwie części jezioro może być **wykorzystywane do celów turystycznych i rekreacyjnych** (znajdują się tutaj trasy spacerowe, tereny przeznaczone do połowu ryb oraz plaża dla psów). Dzięki utworzeniu zapory, **wzrosła także wartość ekologiczna obszaru i okolicznych dróg wodnych**, ponieważ cieki wodne mogą być utrzymywane w naturalnych warunkach ze względu na tylko niewielkie ilości wody uwalnianej ze zbiornika na raz. Na terenach zalewowych znajdują się także **pola rolnicze oddane w ręce prywatnych właścicieli**.

Oczyszczalnia ścieków w Szombathely

W 2008 roku dokonano z wykorzystaniem funduszy UE znaczącej modernizacji mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Szombathely

Poszczególne elementy procesu oczyszczania osadów ściekowych zostały zoptymalizowane, w wyniku czego **zmniejszyło się natężenie nieprzyjemnych zapachów uwalnianych przez oczyszczalnię**. Ponadto **odnowiono sprzęt i instalacje do oczyszczania mechanicznego**.

19 600 m³
średnie natężenie
przepływu na dobę

W ramach rozbudowy systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków w Szombathely wybudowano **nową kompostownię i zakończono przebudowę systemu kanalizacyjnego w zachodniej części miasta**.

W wyniku realizacji inwestycji poprawie uległa jakość życia 117 000 mieszkańców 35 miejscowości oraz zmniejszyło się zanieczyszczenie wód powierzchniowych.

Oczyszczalnia ścieków w Szombathely

Wieża ciśnień oraz muzeum infrastruktury wodnej w Szombathely

Wysoka na 55 metrów stara wieża ciśnień znajdująca się w parku Brenner, która została wyłączona z użytkowania w 1975 roku, obecnie stanowi **interaktywną przestrzeń promującą wiedzę o wodzie oraz regionie**. W wyniku renowacji, przeprowadzanej od 2019 roku powstały nowe przestrzenie funkcjonalne, kawiarnia oraz galeria prezentująca sam budynek i historię miasta.

Zagospodarowane zostały również okoliczne tereny zielone. Powstały nowe elementy placu zabaw, m.in. **Park Ruchu Drogowego**, w którym dzieci jeżdżąc na rowerach mogą uczyć się zasad panujących na drogach.

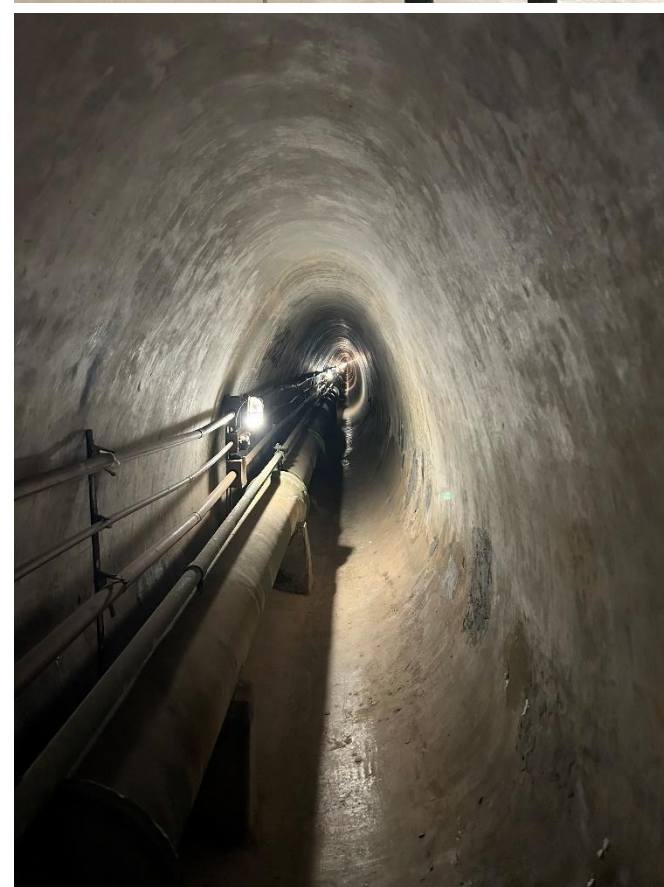

Historia miasta Szombathely sięga 43 roku n.e. W tym roku na terenach obecnej stolicy komitatu Vas została założona rzymska osada Savaria.

Z okresu rzymskiego pochodzą pierwsze urządzenia wodno-kanalizacyjne, których elementy znajdują się m.in. w muzeum infrastruktury wodnej. Większość antycznych konstrukcji służących do transportu wody oraz odprowadzania nieczystości zostało zniszczonych podczas trzęsienia ziemi jakie dotknęło te tereny w 456 r. n.e.

Muzeum pełni **funkcje edukacyjne** dla mieszkańców miasta (przede wszystkim dla dzieci i młodzieży), szerząc wiedzę na temat tego najcenniejszego zasobu dla ludzkości.

Wieża ciśnień oraz muzeum infrastruktury wodnej w Szombathely

Powodzie błyskawiczne w Hiszpanii i środkowej Europie

Spotkanie na Węgrzech odbyło się w cieniu tragicznych wydarzeń do jakich doszło w Hiszpanii (region Murcia jest jednym z partnerów projektu). W wyniku działania cyklonu DANA wiele miejscowości w regionie Walencji, Kastylii-La Manchy, Andaluzji oraz Murcji zostało zalanych, a **ponad 200 osób straciło życie**.

Wysokość opadów 29 i 30 października w Hiszpanii wyniosła **400 mm (na 1 metr kwadratowy spadło 400 l wody)**. Oznacza to, że w **ciągu doby** spadło tyle wody, co zazwyczaj w rok.

Tragedia, która wydarzyła się w Hiszpanii to kolejny po wrześniowych powodziach jakie wystąpiły w środkowej Europie przykład katastrofalnych efektów zmian klimatycznych.

Powódź błyskawiczna z jaką mieliśmy do czynienia w Hiszpanii oraz we wrześniu temu m.in. w Polsce to zjawisko, które występuje coraz częściej i w największym stopniu zagraża miastom z gęstą zabudową.

Dobre praktyki z województwa łódzkiego

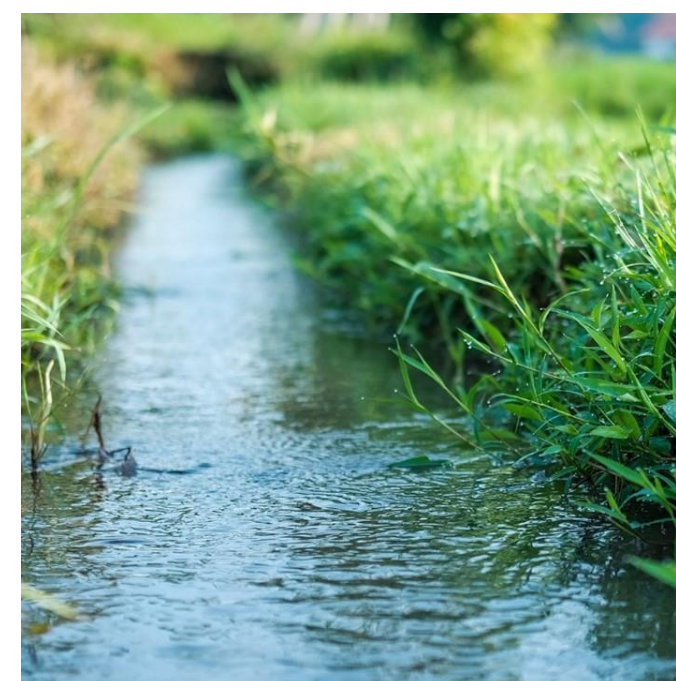
Zarządzanie wodami opadowymi w mieście: “Podczyszczalnia wód deszczowych w Łodzi”

Modernizacja podczyszczalni wód deszczowych przy ulicy Liściastej w Łodzi łączy zaawansowane technologie z błękitno-zieloną infrastrukturą, czyli rozwiązaniami opartymi na naturze, takimi jak niecki retencyjne czy nasadzenia roślin.

Budowanie partnerstw na rzecz efektywnej gospodarki wodnej: „Lokalne partnerstwa ds. Wody”

Ideą Lokalnych Partnerstw ds. Wody było wsparcie współpracy oraz stworzenie sieci kontaktów między lokalnym społeczeństwem a instytucjami i urzędami w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa.

Dobre praktyki z województwa łódzkiego

Zarządzanie wodami opadowymi w mieście: “Podczyszczalnia wód deszczowych w Łodzi”

„Wiele europejskich regionów doświadcza połączonych okresów suszy, po których następują obfite opady, co prowadzi do powodzi rzecznych i gwałtownych powodzi. W ciągu ostatnich dziesięcioleci zdarzenia te przybierały na sile. Retencja wody deszczowej odnosi się do praktyki przechwytywania i magazynowania wody deszczowej w celu jej późniejszego wykorzystania. Pomaga to ograniczyć spływ, zapobiegać erozji i gwałtownym powodziom, zapewniając jednocześnie zrównoważone źródło wody do różnych zastosowań, takich jak nawadnianie, spłukiwanie toalet, a nawet woda pitna (po odpowiednim oczyszczeniu) w suchszych okresach. Metoda wstępnego oczyszczania wody deszczowej w Łodzi wykorzystuje specjalny naturalny system filtrowania wody w celu oczyszczenia wody zebranej w zbiornikach retencyjnych. **To rozwiązanie w zakresie zielonej infrastruktury jest zgodne z unijną strategią adaptacji do zmian klimatu i jest estetyczne, co czyni je szczególnie interesującym dla miast o wysokim stopniu utwardzenia i ograniczonej powierzchni retencyjnej.**” – opinia eksperta Interreg Europe Policy Learning Platform

DZIĘKUJEMY!